

Люба Варода

ІСТОРІЯ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА ІНДУСТРІЯ ДЕПОЗИТНИХ ЗАКЛАДІВ СПОЛУЧЕНИХ ШТАТІВ АМЕРИКИ

Депозитні заклади - місця, де фізичні особи та фірми можуть здавати на зберігання (вкладати) свої гроші, контролювали понад 2,5 триліони доларів в кінці 1988 році. Ми розглянемо як ця індустрія в цілому організована і управляється, і звернемо увагу на деякі головні проблеми, які оточили цю індустрію. Індустрія депозитних закладів складається з чотирьох типів: комерційні банки, ощадні та позикові асоціації, ощадні банки та кредитні спілки. Через історичні причини, спостерігачі поділили індустрію на банки, якими вони мають на увазі комерційні банки, та ощадні заклади, які включають інші три типи закладів, але ми дізнаємося, що відмінність між ними стала нечітка. До цих пір банки є найважливішими депозитними закладами через свої розміри та роль і в механізмі оплат, і у створенні грошей. Тому ми їх обговоримо детальніше ніж ощадні заклади. За останні роки іноземні банки дуже розширили свою роль у Сполучених Штатах і американські банки стали активнішими в інших країнах[1].

Історично, комерційні банки різко відрізнялися від ощадних закладів. Головною функцією було, в основному, збирати гроші, забезпечуючи рахунки, які дозволяють в будь-який момент вкладати та знімати гроші, розподіляти їх у формі позик діловому підприємству. З іншого боку, основною функцією ощадних закладів було збирати гроші у формі термінових вкладів, тобто вкладів, за якими не можна підписати чеки, та розподіляти їх у формі позик фізичним особам – в більшості позики під заставу нерухомості.

Можливо важко уявити, але в середині 1970-х типовим було те, що сім'ї мали чековий рахунок в одному банку – і не одержували процентів по ньому, тоді як вони збирали свої збереження на рахунок, який приносив проценти, або в банку, або в ощадному закладі. Зрозуміло, що відмінність між банками та ощадними закладами поступово зменшилась (стерлась). Комерційні банки збільшили свої позики фізичним особам, і зараз вони тримають вдвічі більше термінових вкладів ніж вкладів до вимоги. З іншого боку, ощадні заклади збільшили позики діловим підприємствам, і зараз забезпечують вклади до вимоги. Насправді, деякі з них використовують слово "банк" у своїй назві. Але все ще залишається вірним те, що банки надають набагато більше позик діловим підприємствам, тоді як ощадні заклади зосереджують свою увагу на позиках під заставу та термінових позиках.

Ми краще зрозуміємо, де ми стоїмо, якщо ми "копнемо" глибше в історію банківської справи. Банківська справа є старим бізнесом. Банки існували, щоб надавати позики та обмінювати іноземну валюту у древньому Вавилоні і у класичних цивілізаціях, особливо Римі. Але сучасна банківська справа розпочалася в Італії в період Відродження, де банкіри крім купівлі та продажу іноземної валюти, також брали безстрокові та строкові (термінові) вклади. Ці вклади звичайно передавались усно власником, який приходив до банкіра, що сидів за своєю лавкою чи столом, хоча чеки були вже відомі. Найвідомішими з цих італійських банкірів була сім'я Медичі, яка деякий час керувала Флоренцією і давала позики принцам та купцям і в Італії, і в решті Європи.

В Англії банківська справа зародилася із традиції ювелірів, які брали золото та срібло клієнтів на зберігання. Потім вони зрозуміли, що можуть позичати монети, утримуючи просто певну частку як резерв, так як не всі клієнти прийдуть за виплатою у той самий час. Більше того, вони давали своїм вкладникам квитанції, які могли передаватись іншим людям. Зрештою, щоб зробити ці передачі більш зручними, вони виписували квитанції у круглих сумах. Таким чином, ці квитанції стали приватними банкнотами, тобто грошовими банкнотами, виданими і оплачуваними на вимогу банкіром[2].

У колоніальній Америці перший банк, у сучасному розумінні цього терміну, був банк Північної Америки, заснований у 1782 році. Згодом банківська справа швидко поширювалась, так як штати давали все більше дозволів на утворення банків, причому деякі з них були у власності штатів. Між 1781 та 1861 роками було утворено понад 2500 банків, але багато з них були неякісними і майже 2/5 з них були змушені закритися через 10 років після відкриття[3].

У 1791 році на прохання Олександра Гамільтона Конгрес тимчасово дав дозвіл на утворення національного банку, першого банку Сполучених Штатів, який був частково у власності федерального уряду. Цей банк, який був набагато більшим, ніж банки штатів, тримав вклади федерального уряду і переказував фонди для нього у різні частини країни. Він також намагався дисциплінувати утворені штатами банки, які видавали занадто багато банкнот, або відмовляючись приймати їх в оплату, або збираючи велику кількість їх, і передаючи їх всіх відразу банку-невдачі для погашення золотом.

Не дивно, що у 1811 році, коли банківський чартер Першого банку Сполучених Штатів був винесений на поповнення в Конгресі, банки утворені штатами намагалися потопити його. Серед аргументів проти нього було те, що він був частково у власності іноземців, що він займався політикою, деякі сумніви щодо того, чи Конституція дозволяла Конгресу дати дозвіл на утворення банку і думка, що банк мав завелику монопольну владу. Ці аргументи були ефективними. Конгрес не поновив чартер Першого банку.

У 1816 році був утворений Другий Банк Сполучених Штатів, причому федеральний уряд володів 1/5 капіталу і назначав 1/5 директорів. Хоча він зробив багато для зменшення надлишкового розширення банків штатів, було дозволено, щоб термін його чартеру минув у 1836 році. В основному це трапилось через те, що проти нього виступав президент Ендрю Джексон, який був стурбований концентрацією економічної могутності на Північному Сході і був опонентом президента банку Ніколаса Бідла.

У 1830 році також відбулися важливі зміни у банківській справі. Штати могли надавати дозвіл на утворення банків лише згідно зі спеціальним актом законодавчого органу штату. Це вело до великої корупції та фавориту. У 1837 році Мічиган проклав шлях для нової системи, яка називалася вільною банківською справою. За цією системою, будь-хто, хто виконував досить

легкі умови міг створити банк і видавати банкноти, брати вклади, причому до цього часу чеки ввійшли у широкий вжиток. Хоча вільна банківська справа уникала скандалів попередньої системи, вона розвинула свої власні проблеми. Було організовано багато банків і вони видавали свої банкноти, і з такою кількістю різних банкнот навкруги було важко розрізнити справжні від фальшивих, або банкнот, випущених неіснуючими банками. Більше того, банкноти певних банків, які вважалися ненадійними або розміщені далеко, були в обігу по ціні нижчій за номінальну. Купці були змушені шукати у спеціальних журналах ціну банкнот, які їм пропонувалися в оплату. До того ж, кілька – хоча не дуже багато – банків, так званих банків, які займалися аферами, заважали представленням своїх банкнот для погашення монетами, які розміщувались у важко доступних місцях. В результаті, кілька банкнот були в обігу по ціні значно нижчій номінальній. Неплатоспроможність банків також була звичною. Однак, ці втрати від неплатоспроможності банків не потрібно перебільшувати, тому що більшість неплатоспроможних банків могли виплатити значну частину номінальної вартості своїх банкнот. Більше того, ці невдачі були не через спроби обманути громадськість, чи через те, що банки йшли на безвідповідальний ризик. Замість того, як відмітили Артур Рольнік та Ворен Вебер з Федерального Резервного Банку Мінеанолісу, вони виникали через падіння цін на облігації штатів, які від банків вимагалося законом тримати як забезпечення своїх банкнот.

Ці проблеми так само, як потреба розвинути додатковий ринок для урядових облігацій, щоб фінансувати Громадянську війну, призвели до того, що Конгрес заснував Національну Банківську Систему, починаючи з Національного Валютного Акту 1863 року (пізніше доповненого і перейменованого у Національний Банківський Акт). Банкноти, видані кожним з національних банків, заснованих федеральним урядом, були впроваджені як постійні, і вони були надійними, тому що кожен національний банк був змушений вкладати 10 доларів облігацій федерального уряду грошового обігу за кожні 9 доларів банкнот, які він випускав. (Таким чином, він підвищував капітал на 1 долар, позичав 9 доларів у вкладників, і тримав 10 доларів урядових облігацій під проценти). Якщо банк ставав неплатоспроможним, власникам його національних банкнот виплачував Контролер грошового обігу із облігацій, які банк з ним вкладав. Банкам, що утворені штатами, ефективно перешкоджали у випуску банкнот, накладаючи на них щорічний 10% податок на їхні банкноти. Тепер була постійна і надійна валюта, яка на відміну від попередніх банкнот приймалася по номіналу (тобто, по повній вартості по всій країні). Фонди тепер могли бути переказані по всій країні по ціні, яка не могла перевищувати малу ціну (вартість) за відправку, і часто була меншою. Але банки штатів, хоча вони вже не могли випускати банкноти, не зникли, як думалося, тому що із швидким збільшенням використання чеків, вони все ще могли забезпечувати посередництво у обміні валюти та у безстрокових вкладах.

Хоча Національна Банківська Система вирішила проблему існування занадто великої кількості видів банкнот і зменшила частоту банкрутств банків, вона була далекою від досконалості. Таким чином вона не забезпечила ефективної системи збору чеків. Чек передавався з одного банку до іншого, на який він був оформлений. Звідси, якщо він не був прийнятий потрібно було багато часу поки це вияснилось.

Щоб зменшити втрати від банкрутств банків, федеральний уряд вимагав, щоб національні банки тримали резерв на свої депозити. Деякі з цих резервів повинні були зберігатися у вигляді валюти у банківському сховищі, але (крім банків і трьох найбільших фінансових центрів) банки могли тримати частину своїх резервів, як вклади у банки у більших містах. Коли ці банки потім вилучали ці резерви, банки у фінансових центрах опинялися у становищі, що їм бракувало резервів, і вони були змушені вимагати виплати деяких короткострокових позик, які вони надавали ділерам на валютному та фондовому ринках. Як наслідок, процентні ставки різко зростали. Іноді наслідком була фінансова паніка – в якій банки не могли дістатися до своїх резервів. Банки, однак, розробили захід для суттєвого покращення впливу на фінансові паніки.

Не було центрального банку, який міг би регулювати грошовий запас так, щоб здійснити потребу в грошах, і тому грошовий запас не міг розширюватись у відповідності з попитом на гроші. Звідси, були часті скарги на нестачу грошей восени, коли сезон врожаю збільшував попит на гроші, а процентні ставки зростали. Подібні скарги були у період фінансової паніки, коли не було додаткової валюти, щоб виконати зростаючий попит, так як громадяни боялись банкрутства банку, намагалися поміняти вклади на валюту. Банкрутства банків були частими, особливо серед банків штатів, які, будучи строгіше контрольованими ніж національні банки, зростали швидше.

У 1907 році великий спад, який разом з попереднім незадоволенням банківською системою, став причиною призначення Національної Грошової Комісії. Після виснажливих досліджень вона рекомендувала встановлення банківської системи, якою повинен був стати

Федеральний Резерв. Але було велике протистояння створенню центрального банку зі страху, що ним будуть керувати банкіри і він призведе до банківської картелі. Але лише у 1913 році ця опозиція була подолана і президентом В.Вільсоном був підписаний закон про Федеральну резервну систему[1].

Література

1.Campbel and Campbell. An Introduction to Money and Banking. Fourth ed. 2.Mayer, Thomas. Money, Banking, and the Economy/ Thomas Mayer, Jame S. Duesenberry, Robert Z.Alsbert.-4 th ed.-1999. 3.Thomas, Lioyd Brewster. Money, Banking, and financial markets/ Lioyd B., Thomas.

Анотація

В останні 15 років ощадна (депозитна) та кредитна індустрії, а також комерційна банківська індустрія є однією з головних фінансових проблем.

Annotation

In the past 15 years, first the savings and loan industry and then the commercial banking industry were buffeted by severe financial problems.